

EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA

12-13 / 19-20.09

INFORMATOR

województwo lubuskie

województwo lubuskie

miejsowości biorące udział w EDD 2020

Biecz → 6-7

Bojadła → 8

Dąbie → 9

Stońsk → 9

Sulechów → 10

Szprotawa → 11

Świdnica → 12

Świebodzin → 13

Wschowa → 14-15

Zielona Góra → 16-17

Żagań → 18

Szanowni Państwo,

Przed nami kolejna edycja Europejskich Dni Dziedzictwa – wspólnej inicjatywy Unii Europejskiej i Rady Europy mającej na celu promocję lokalnych zabytków, kultury i tradycji. Polska aktywnie uczestniczy w obchodach już od 1993 roku, a grono przyłączających się podmiotów sukcesywnie wzrasta. Bogatą ofertę kulturalną oferują instytucje państwowe, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe czy lokalne stowarzyszenia. Przygotowywane wydarzenia z roku na rok cieszą się coraz większą popularnością, czego wyrazem jest rosnąca liczba uczestników.

W 2020 roku Europejskie Dni Dziedzictwa spędzimy nieco inaczej niż latach poprzednich – ze względu na pandemię koronawirusa i konieczność dostosowania się do nowej rzeczywistości, część wydarzeń została przygotowana formie on-line.

Tegoroczne obchody, podobnie jak i w zeszłym roku, wpisują się w założenia Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022, upamiętniającego 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Hasło przewodnie „Moja Droga” koresponduje ze stuleciem Bitwy Warszawskiej 1920 r., uznawanej za jedną z najważniejszych bitew świata. Kierunki naszych dróg wyznaczały myśli naszych przodków o wolnej i niepodległej Polsce, którzy nie szczędzili krwi i trudów, by nasz kraj powrócił na mapę Europy. Polskie Państwo czci tę rocznicę nieprzypadkowo, to bardzo ważne wydarzenie, które kształtowało polską tożsamość, polską mentalność, nasze myślenie, system wartości, naszą świadomość historyczną, tożsamościową, kulturową i państwową. Odzyskując niepodległość po 123 latach musieliśmy stanąć do obrony niepodległości i zdaliśmy egzamin. Wielkie zwycięstwo Narodu Polskiego w starciu cywilizacyjno-ideologicznym było wydarzeniem wielowymiarowym.

Okazało się, że potrafiliśmy być razem ponad podziałami, aby obrać wspólną drogę ku niepodległości. Przy okazji tak znakomitego jubileuszu warto pamiętać, że są to ponadczasowe wartości o wielowymiarowym kontekście.

Wydarzenia przygotowane dla Państwa przez organizatorów przybliżają losy małych ojczyzn, bohaterów tych ziem i ich postaw. Specjalne wykłady, spacer, ekspozycje, słuchowiska czy rajdy, umożliwiają świadome współuczestnictwo w kulturze w nowej atrakcyjnej formie. Zachęcam do zapoznania się z bogatą ofertą i wybraniem swojej drogi do Europejskich Dni Dziedzictwa.

Jarosław Sellin

Wiceminister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

13 września

Koncert grupy Concerto Grosso Berlin

zwiedzanie, koncert,
wycieczka / spacer

18.00-20.00 zapraszamy na koncert w kościele w Bieczu, grupy **Concerto Grosso Berlin**, w ramach współpracy polsko-niemieckiej *Most kulturowy przez Odrę*.

Spotkanie polsko-niemieckie. Wykonanie utworów A.Vivaldi, K.F. Fasch, M.A. Charpentier, G.F. Händel przez grupę Concerto Grosso Berlin. Zwiedzanie kościoła w towarzystwie mieszkańców Biecza.

Skład grupy Concerto Grosso Berlin:

Anja Hufnagel, Blockflöte
Beatrix Hellhammer, Violine
Britta Gemmecker, Violine

Ernst Herzog, Viola
Andreas Vetter, Violoncello
Friedrike Däublin, Violine
Sabine Erdmann, Cembalo/Orgel

Grupa Concerto Grosso Berlin została założona w 1995 przez barokową skrzypaczkę Beatrix Hellhammer. Zespół koncentruje swoją pracę wyłącznie na muzyce XVII i XVIII wieku. Występuje zarówno jako interpretator znanych dzieł, jak również wykonawca zapomnianych kompozycji. Grając na historycznych instrumentach muzycy dają poprzez współczesny wyraz żywy i nowy impuls tradycyjnym przyzwyczajeniom.

ORGANIZATOR:

→ **Kulturförderverein Kloster Altfriedland e.V.**
68-343 Brody, Biecz Gubiński 82, Kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej
☎ 602653069 @ annadziadek@gazeta.pl » www.kulturbruecke.eu

PARTNERZY:

→ **Towarzystwo Opieki nad Zabytkami**
→ **Mieszkańcy Biecza**

12-26 września

Robinsonowie zachodu

gawęda / opowieść

Serdecznie zapraszamy na spotkanie dotyczące osadnictwa na ziemiach zachodnich w latach 1945-50.

GBP Brody, promocja wspomnień pierwszego sołtysa wsi Janiszowice 1945 (Antoni Kowalczyk) oraz wspomnienia Pani **Marii Hanousek** obecnej mieszkanki Brodów na terenach zachodnich od 1945 r.

Dyrektor biblioteki przedstawi rys historyczny osadnictwa na ziemiach zachodnich. Filia Biecz - wspomnienia mieszkańców Biecza o pierwszych dniach pobytu w miejscowości (wystawa sprzętów przywiezionych przez osadników).

ORGANIZATOR:

→ **Gminna Biblioteka Publiczna w Brodach**
68-343 Brody, ul.Kilińskiego 9
☎ 683712564 @ bibliotekabrody@wp.pl
» www.bibliotekabrody.wixsite.com/bibliotekabrody

PARTNER:

→ **Koło seniora, drużyna harcerska**

BOJADŁA

12 września

Spotkanie w pałacu Bojadła

16.00-19.00 Pałac w Bojadłach to jedna z najwspanialszych rezydencji późnobarokowych Ziemi Lubuskiej oraz historycznego Dolnego Śląska. Fundacja opiekująca się tym wyjątkowym obiektem stawia sobie za cel nie tylko przywrócenie mu dawnego blasku, ale również promowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, wciąż odkrywającego przez miłośników historii regionalnej.

W programie m.in.:

→ **16.00** spotkanie autorskie z regionalistą p. **Tadeuszem Huńczakiem** poświęcone serii wydawniczej pt. *Ilustrowane wędrówki po dawnych Bojadłach i okolicach*

→ **17.30** prezentacja podsumowująca kolejny etap realizacji dokumentacyjnego projektu Fundacji Pałac Bojadła pt. *Pałace i parki Środkowego Nadodrza* dofinansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Województwo Lubuskie a także tegorocznej akcji wolontariackiej na rzecz zabytkowego parku w Bojadłach zorganizowanej we współpracy z gminą Bojadła przy wsparciu finansowym Województwa Lubuskiego.

Spotkanie odbędzie się w holu na parterze pałacu. Serdecznie zapraszamy!

ORGANIZATOR:

→ **Fundacja Pałac Bojadła**

66-130 Bojadła, ul. Kościelna 1

☎ 664800342 @ fundacja@palacbojadla.org ▶ www.palacbojadla.org

PARTNERZY:

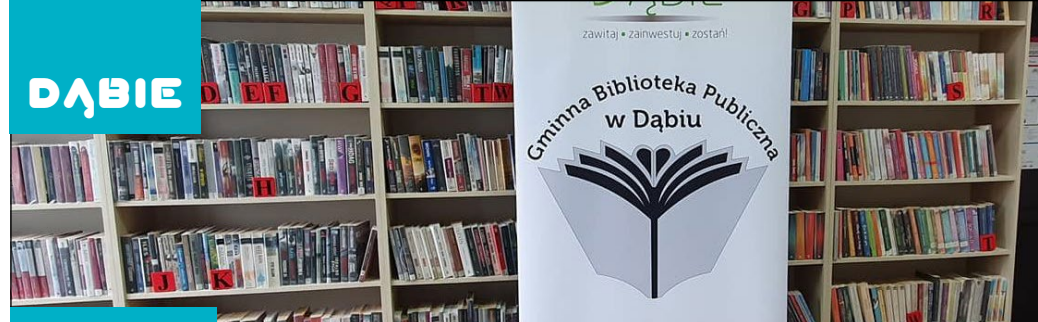
→ **Gminna Biblioteka Publiczna w Bojadłach z filią w Klenicy**

→ **Gmina Bojadła**

projekcja / prezentacja,
spotkanie (z twórcą,
podróżnikiem, regionalistą)

DĄBIE

17 września

Droga Wolności Ziem Zachodnich

seminarium / sesja naukowa,
wykład / prelekcja

17.00-19.00 Sesja naukowa z przedstawicielem IPN Zielona Góra, na temat przesiedłań na ziemiach zachodnich. Prezentacja połączona z krótką dyskusją – próba

oceny moralnej w oparciu o obecną działalność byłych przesiedlowców, dzielenie się przeżyciami.

ORGANIZATOR:

→ **Gminna Biblioteka Publiczna**

66-615 Dąbie, ul. Strażacka 4 t 607801737

@ wojciechbrodzinski@wp.pl ▶ www.biblioteka.dabie.pl

SŁOŃSK

12.09.2020

GODZ. 12:00

DOM KULTURY W SŁOŃSKU

12 września

Dawno temu w Sonnenburgu i na Warciańskich Błotach

spotkanie (z twórcą, podróżnikiem,
regionalistą)

12.00-13.30 zapraszamy na spotkanie z autorami książki *Dawno temu w Sonnenburgu i na Błotach Warciańskich / Małgorzata Maksymczak-Żyła, Renata Ochwat, Joanna Piskorowska*, tłumaczenia tekstów źródłowych z jęz.niem.: **Przemysław Szymoński**.

ORGANIZATOR:

→ **Muzeum Martyrologii w Słońsku**

66-436 Słońsk, ul. Graniczna 1 t 505536306

@ muzeum@slonsk.pl

▶ www.facebook.com/muzeumslonsk

PARTNER:

→ **Towarzystwo Przyjaciół Słońska Unitis Viribus**

18 września

Kościoły i ołtarze w Dekanacie sulechowskim - wystawa fotograficzna i wykład I. Gorzelannego

wykład / prelekcja, wystawa, spotkanie (z twórcą, podróżnikiem, regionalistą)

16.00-17.30 Ireneusz Gorzelanny prezes Lubuskiego Stowarzyszenia Przewodników Turystycznych *Przewodnik Lubuski* przedstawi w formie prelekcji i wystawy fotograficznej temat dotyczący kościołów i ołtarzy w Dekanacie sulechowskim. W skład Dekanatu Sulechów wchodzi parafie:

Bojadła - Parafia pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus

Cigacice - Parafia pw. św. Michała

Kargowa - Parafia pw. św. Wojciecha

Kije - Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa

Klenica - Parafia pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny

Łęgowo Sulechowskie - Parafia pw. św. Stanisława Biskupa

Nietkowice - Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa

Nowe Kramsko - Parafia pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny

Smolno Wielkie - Parafia pw. Chrystusa Króla

Sulechów - Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego

Sulechów - Parafia pw. św. Stanisława Kostki

Trzebiechów - Parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

ORGANIZATOR:

→ **Biblioteka Publiczna Gminy Sulechów**

66-100 Sulechów, ul. Jana Pawła II 52

☎ 684553040 @ biblioteka_pub_gm_sul@o2.pl

➤ www.bibliotekasulechow.pl

PARTNER:

→ **Lubuskie Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych Przewodnik Lubuski**

1-30 września

Wspomnienia są naszym największym skarbem i tego nikt nam nie zabierze

wystawa

10.00-17.00 wystawę stanowić będą wspomnienia kilku osób otoczone fotografiami z rodzinnych albumów. Ci ludzie to słuchacze Uniwersytetu III Wieku w Szprotawie i Sybiracy. Wszyscy opisali losy swoich rodzin w ostatnich latach wojny i początki nowego życia w Polsce po zakończeniu działań wojennych. Coraz mniej wśród nas jest ludzi, którzy pamiętają te ciężkie chwile. Relacje szprotawian mają bardzo osobisty charakter, co czyni je jeszcze cenniejszymi.

Miejsce: Hol główny Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szprotawie.

ORGANIZATOR:

→ **Miejska Biblioteka Publiczna w Szprotawie**

67-300 Szprotawa, al. Niepodległości 16

☎ 683762603 @ mbpszprotawa3@wp.pl ➤ www.mbpszprotawa.pl

12 września

Międzypokoleniowy rajd rowerowy śladami zabytków świdnickich

gra miejska / terenowa / questing

10.00-14.00 zapraszamy do udziału w międzypokoleniowym rajdzie rowerowym w trakcie którego poznacie fascynujące historie związane z naszym lokalnym dziedzictwem.

Będzie to wędrówka tropem zarówno historii starszej, sięgającej czasów średniowiecznych (a nawet pradziejów), jak i tej nowszej,

sprzed kilkadziesiąt lat. Do udziału zachęcamy szczególnie wielopokoleniowe rodziny, grupy znajomych i przyjaciół również mile widziane. Obowiązują zapisy. Więcej informacji na naszej stronie internetowej oraz FB.

Miejsce: siedziba Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza – Pałac Kittlitzów.

ORGANIZATORZY:

→ Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Archeologicznego Środkowego Nadodrza

→ Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza

66-008 Świdnica, ul. Długa 27

☎ 683273113 @ oswiata@muzeum-swidnica.org

➔ www.muzeum-swidnica.org/pl

PARTNER:

→ Gmina Świdnica

18 września

EDD 2020 w Muzeum Regionalnym w Świebodzinie – Moja Droga

wykład / prelekcja

W ramach tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa pod hasłem *Moja Droga* Muzeum Regionalne w Świebodzinie proponuje dwa wykłady oraz spotkanie autorskie.

W programie m.in.:

→ **17.00-18.00** [...] *mieli konia nadzwyczajnej wielkości, tłustego, czarnej maści i bardzo dzikiego [...], czyli koń u średniowiecznych Słowian* – wykład – Prof. dr hab. inż. **Daniel Makowiecki** – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

→ **18.00-19.00** spotkanie autorskie z **Zofią Mąkosą**, pisarką i publicystką, laureatką Lubuskiego Wawrzynu Literackiego 2017

→ **19.00-20.00** *Straty dóbr kultury w zachodniej Polsce – między prawem, polityką i pamięcią* – wykład – dr hab. **Marceli Tureczek**, prof. UZ, Uniwersytet Zielonogórski.

Miejsce: Muzeum Regionalne w Świebodzinie.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Regionalne w Świebodzinie

66-200 Świebodzin, Plac Jana Pawła II 1

☎ 684750835 @ biuro@muzeumswiebodzin.pl ➔ www.muzeumswiebodzin.pl

13 września

Moja droga przez Wschowę do Santiago de Compostela. Spotkanie z Marcinem Olejniczakiem

spotkanie (z twórcą, podróżnikiem, regionalistą)

18.00–20.00 Czy łatwo jest wyruszyć w drogę, mając do pokonania ponad 3000 kilometrów? Droga to spotkanie z ludźmi, miejscami, naturą, a przede wszystkim z samym sobą. To czas zmiany, przekroczenia strefy własnego komfortu, budowania nowych relacji ze światem.

Spotkanie online z autorem bloga osobistego *Szmat drogi* – **Marcinem Olejniczakiem**,

który w marcu 2019 roku wyruszył z Wrześni do grobu św. Jakuba Apostoła w Hiszpanii. Jego droga prowadziła przez Wschowę. Jeśli chcecie dowiedzieć się dlaczego wrócił do tego miasta 7 września 2019 roku bądźcie z nami na Fb Czas A.R.T.

www.facebook.com/CzasArtWschowa

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Czas A.R.T.

Wschowa, FB Czas A.R.T.

☎ 607849700 @czasart@gmail.com

➤ www.facebook.com/CzasArtWschowa

PARTNER:

→ **KAJA Komputer Krzysztof Jasek**

Fotografia ze zbiorów MZM

Muzeum Ziemi Wschowskiej

zaprasza do udziału w otwartym konkursie w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa

Moja droga do Wschowy

19 września

wykład / prelekcja, projekcja / prezentacja, warsztaty, konkurs

Moja droga do Wschowy

13.00–22.30 wykorzystując motyw drogi, zachęcamy do podróży w przeszłość, do odkrycia własnej ścieżki, której celem okazała się Wschowa.

Muzeum Ziemi Wschowskiej zaprasza mieszkańców ziemi wschowskiej do udziału w konkursie otwartym *Moja droga do Wschowy*. Nagrodzone prace zostaną opublikowane w okolicznościowym wydawnictwie i na zawsze znajdą miejsce w muzealnych archiwach.

W programie m.in.:

→ **13.00–15.00** prelekcje *Drogi wielkich wschowian*

→ **20.30–22.30** projekcje filmowe *Droga do Polski*.

Informacje o konkursie dostępne są na stronie <http://muzeum.wschowa.pl/edukacja/>

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Ziemi Wschowskiej

67-400 Wschowa, pl. Zamkowy 2

☎ 655401640 @edukacja.muzeum.wschowa@gmail.com

➤ www.muzeum.wschowa.pl

ZIELONA GÓRA

18 września

Konkurs fotograficzny Moja droga. Historia zapisana obiektywem

konkurs

6 lipca - 18 września 2020

Konkurs fotograficzny *Moja droga. Historia zapisana obiektywem* ma charakter otwarty i skierowany jest do mieszkańców regionu lubuskiego. Jednym z jego celów jest dokumentowanie i poznawanie lokalnego dziedzictwa i życia swojej małej Ojczyzny. Tematem prac mogą być zabytki, obiekty historyczne, pejzaże oraz sceny z życia społecznego i rodzinnego.

Uczestnicy mogą nadsyłać maksymalnie 3 fotografie cyfrowe związane z tematem

konkursu zgodnie z regulaminem konkursu, który zostanie opublikowany na stronie www.mzl.zgora.pl/edukacja/konkurs. Spośród nadesłanych prac jury wybierze kilkanaście fotografii, które zostaną zaprezentowane na stronie internetowej muzeum. Internauci w drodze głosowania wybiorą najlepszą pracę, której autor otrzyma nagrodę rzeczową.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze

65-048 Zielona Góra, al. Niepodległości 15

☎ 683272345 @oswiatowy1@mzl.zgora.pl

➔ www.mzl.zgora.pl

ZIELONA GÓRA

12-20 września

Moja droga - pionierzy - cykl postów w mediach społecz- nościowych

projekcja / prezentacja

W dniach **12-13** oraz **19-20** września 2020 roku w mediach społecznościowych Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej opublikujemy posty związane z obchodami Europejskich Dni Dziedzictwa 2020 w ramach Programu Wieloletniego *Niepodległa* na lata 2017-2022.

Hasłem przewodnim tych postów będzie *Moja droga - pionierzy*. Pierwszy weekend EDD poświęcimy pionierom drogi do niepodległości i kształtowania się państwa polskiego w okresie I wojny światowej i dwudziestolecia międzywojennego. Zaprezentujemy materiały takie jak fotografie, dokumenty życia społecznego, książki, rękopisy.

Drugi weekend to prezentacja materiałów związanych z pionierami-mieszkańcami Zielonej Góry i regionu, którzy przybyli na Ziemię Odzyskane w 1945 roku i próbowali odtworzyć swoją ojczyznę. Kresy, regiony, które musieli opuścić, swoje małe ojczyzny tworzyli od nowa w Zielonej Górze i na Ziemi Lubuskiej. W tej części zaprezentujemy film, materiały ikonograficzne, wspomnienia.

Jak wiele życiorysów tak wiele dróg wiodło Polaków przez lata do swoich ojczyzn i domów. Kolejne pokolenie przemija i warto zanim zniknie gromadzić wspomnienia ich dróg.

ORGANIZATOR:

→ Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze

65-077 Zielona Góra, al. Wojska Polskiego 9

☎ 684532616 @m.radziszewska@wimbp.zgora.pl ➔ www.wimbp.zgora.pl

11-30 września

Żagań w dobie Piastów

projekcja / prezentacja

Historia Żagania w swoim najwcześniejszym okresie aż do roku 1472 jest związana z historią Śląska i władcami Polski z rodu Piastów.

Za pomocą prezentacji medialnej przedstawiona zostanie najstarsza, piastowska historia Żagania. Prezentacja zostanie zamieszczona w Internecie.

Prezentacja dostępna będzie 11.09.2020 r. od godz. 18.00.

Strony na których udostępniona zostanie prezentacja:

strona biblioteki: www.mbpzagan.pl

blog biblioteki: <https://miejskabibliotekapublicznawzaganu.blogspot.com>

Facebook: <https://www.facebook.com/miejskabibliotekapubliczna.zagan>.

ORGANIZATOR:

→ Miejska Biblioteka Publiczna im. Papuszy w Żaganiu
 t 684776482 @ u.sitarz@mbpzagan.pl
 → www.mbpzagan.pl

KOORDYNATOR WOJEWÓDZKI:

→ Muzeum Ziemi Wschowskiej
 67-400 Wschowa, pl. Zamkowy 2
 Grażyna Strózik @ @eddlubuskie@gmail.com

TEKSTY:

→ Organizatorzy

FOTOGRAFIE:

→ ze zbiorów: organizatorzy oraz Narodowy Instytut Dziedzictwa
 → autorstwa: str. 16 Jan Mazur
 → na okładce: Łęknica

PROJEKT IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ EDD:

→ Zofia Oslislo-Piekarska, Waldemar Węgrzyn / Printsreen

SKŁAD I ŁAMANIE:

→ Ewelina Skut

© wszelkie prawa zastrzeżone
 Narodowy Instytut Dziedzictwa

Publikacja sfinansowana ze środków Narodowego Instytutu Dziedzictwa

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022.

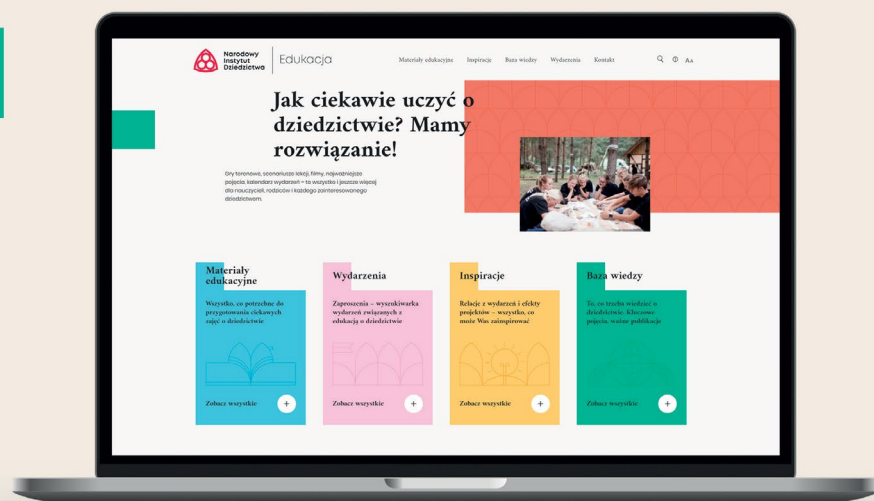
Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programach!

NUMER ISBN 978-83-66160-58-3

Wschowa 2020

edu.nid.pl

Co to jest dziedzictwo, jakie mamy rodzaje zabytków, co oznacza niematerialne dziedzictwo kulturowe – takie pytania zadają Wam dzieci, uczniowie, podopieczni? Spieszymy z pomocą! Narodowy Instytut Dziedzictwa uruchomił portal EDU.NID.PL, który odpowie na każde tego typu pytanie, pomoże w edukacji, zachęci do zgłębiania wiedzy i wreszcie zaszczerpi w każdym chęć poznawania historii i kultury własnego regionu i Polski.

Narodowy
Instytut
Dziedzictwa

Edukacja

